

Avalent>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Õigusvaldkonna ametid

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

inglise keel

Õigusvaldkonna ametid

Šotimaa

Sellel leheküljel antakse ülevaade Ühendkuningriigis Šotimaa kehtiva kohtusüsteemi peamistest õigusvaldkonna ametitest. See sisaldab teavet kohtunike, prokuröride ja advokaatide kohta.

Kohtunikud

Šotimaal ei ole eraldi kohtuniku ametit. Kohtunikeks võivad saada ainult **kogenud õigusnõustajad** ja **advokaadid**. Šotimaa kohtusüsteemis on kohtunikel muu hulgas järgmised ametinimetused:

kõrgema tsiviilkohtu ehk sessioonikohtu lordpresident (*Lord President of the Court of Session*);

lordkohtusekretär (*Lord Justice Clerk*);

ülemšerifid (*Sheriff Principals*), kokku kuus, kellest igaüks juhatab Šotimaa ühe šerifkonna kohut;

sessioonikohtu kohtunikud on õiguskollegiumi senaatorid (*Senators of the College of Justice*);

kõrgema kriminaalkohtu kohtunikud on kriminaalkohtu lordvolinikud (*Lords Commissioners of Justiciary*);

šerifid (*Sheriffs*);

osalise tööajaga šerifid (*part-time sheriffs*) asendavad enamasti alalisi šerifeid;

rahukohtunikud (*Justices of the Peace*) on väljaõppeta kohtunikud, kes menetlevad rahukohtutes asju üksinda või kolmekesi ning keda abistab õiguslase kvalifikatsiooniga ametnik või kohtukaasistuja.

Prokurörid

Korraldus

Šotimaal vastutab **riigiprokuratuur** (*Crown Office and Procurator Fiscal Service, COPFS*) kõikide süüdistuste esitamise eest. Riigiprokuratuuri juhib **lordadvokaat** (*Lord Advocate*), kes kuulub ka ministrina Šotimaa valitsusse, ning tema asetäitja, ülemõigusnõustaja (*Solicitor General*).

Riigiprokuratuur (*Crown Office and Procurator Fiscal Service (COPFS)*) vastutab ainsana kuritegude eest **süüdistuse esitamise**, ootamatute või kahtlaste surmajähtumite **uurimise** ning politsei kohta esitatud **kaebuste** eest.

1998. aastal vastu võetud Šotimaa seaduse (*The Scotland Act*) paragrahvis 48 on sätestatud, et lordadvokaat (kriminaalsüüdistuste esitamise ja surmajähtumite uurimise süsteemi juhina Šotimaal) teeb kõik otsused ise, sõltumata ühestki teisest isikust.

Prokuröriks võivad saada üksnes kvalifitseeritud juristid või advokaadid.

Roll ja kohustused

Politsei (või muu andmete esitamisele spetsialiseeritud asutus, nt maksu- ja tolliamet) teostab kuriteo esialgse uurimise ning esitab aruande kohalikule esimese astme kohtu prokuröridele (*Procurator Fiscal*). Esimese astme kohtu prokurör tutvub aruandega ning otsustab, kas esitada avalikku huvi silmas pidades hagi. Esimese astme kohtu prokurör hindab, kas on piisavalt tõendeid ja nende olemasolu korral teeb otsuse edasiste meetmete kohta: st selle kohta, kas esitada süüdistus, kasutada otsemeetmeid (nt rahaträhv) või jätta meetmed võtmata. Vandekohtunike osalusel menetletavates asjades küsitleb esimese astme kohtu prokurör tunnistajaid ning kogub enne süüdistuse esitamist kohtuekspertiisi- ja muud tõendid ja vaatab need läbi. Seejärel esitab ta aruande valitsusnõunikule (*Crown Counsel*), kes teeb otsuse süüdistuse esitamise kohta.

Õigusvaldkonna ametite korraldus: advokaadid

(Vande)advokaadid

(Vande)advokaadid on **Šotimaa advokatuuri** liikmed. Neil on õigus esineda kõikides Šotimaa kohtutes, ehkki enamik nende tööst on seotud kõrgemates kohtutes (kõrgem tsiviilkohtus ehk sessioonikohtus ja kõrgem kriminaalkohtus) esinemise ning ekspertarvamuste avaldamisega õigusküsimustes.

Vanemadvokaadid tegutsevad ka valitsusnõunikena (*Queen's Counsel*). (Vande)advokaadid on **Šotimaa advokatuuri** liikmed.

Õigusnõustajad

Õigusnõustaja on kõige arvukamalt esindatud õigusvaldkonna amet. Õigusnõustajad annavad nõu kõikides õigusküsimustes ja esindavad kliente kohtus.

Kõik õigusnõustajad kuuluvad **Šotimaa õigusliitu** (*Law Society of Scotland*), mis edendab nii õigusnõustajate huvisid kui ka üldsuse huvisid õigusnõustajate suhtes.

On olemas ka õigusnõustajaid-advokaate (*solicitor-advocates*), kes kuuluvad samuti **Šotimaa õigusliitu**. Nagu advokaadidki (vt ülal), võivad ka nemad esineda sessioonikohtus ja kõrgemas kriminaalkohtus.

Notarid

Notarid (*notaries public*) on õigusnõustajad, kes kinnitavad teatavaid tehinguid ja allkirjastavad konkreetseid juriidilisi dokumente. See elukutse ei ole omaette õigusvaldkonna amet.

Patendi- ja kaubamärgivolinikud

Patendi- ja kaubamärgivolinikud (*patent attorneys, trade mark attorneys*) on intellektuaalomandi valdkonnas tegutsevad nõustajad. Nad annavad klientidele nimetatud valdkonnas õiguslase nõu, eelkõige seoses patentide, kaubamärkide ja tööstusdisainilahenduste registreerimise ja nendega seotud kaebustega ning muude intellektuaalomandi aspektide, sealhulgas autoriõiguse kohta. Vastupidiselt üldisemale tsiviil- ja kriminaalõigusele kohaldatakse intellektuaalomandiõigust terves Ühendkuningriigis. Intellektuaalomandi õigustega seotud kohtuvaidlused lahendatakse Šotimaal sessioonikohtus, millel on ainupädevus patendiasjades ja suuremas osas muudes registreeritud intellektuaalomandiõigustega seotud asjades (eriti ühenduse kaubamärgid ja ühenduse registreeritud disainilahendused). Sessioonikohtul on hulk intellektuaalomandiõigustega tegelevaid kohtunikke ja konkreetset intellektuaalomandi valdkonna kohtuasjade haldamise eeskirjad. Patendi- ja kaubamärgivolinikud võivad esindada kliente otse krahvonnakohtute patendikollegiumis ning Ühendkuningriigi intellektuaalomandi ameti otsuste edasikaebustes Inglismaa ja Walesi kõrgema kohtu juures asuvas patendikohtus. Kohtuadvokaadi pädevusega patendivolinikud võivad esindada kliente Londoni kõrgemas kohtus, kuid praegu puudub patendi- ja kaubamärgivolinikel õigus esindada kliente

Šotimaa kohtutes intellektuaalomandivaidlustes. Šotimaal tegelevad praegu intellektuaalomandit puudutavate kohtuvaidlustega eraldi intellektuaalomandile spetsialiseerunud advokaadid, kes teevad sageli koostööd patendi- ja kaubamärgivolinikega.

Enamik Šotimaa patendi- ja kaubamärgivolinike tegutseb valdkonnale spetsialiseerunud erapraksistes, kuid osa ka mõne ettevõtte juures.

Patendivolinike Ühing (CIPA, Chartered Institute of Patent Attorneys) esindab terve Ühendkuningriigi patendivolinikke. Ühingu ülesannete hulka kuulub koostöö valitsusega intellektuaalomandi alaste õigusaktide alal, patendivolinikele ja praktikantidele täiendõppe ja koolituse korraldamine ning koostöö valdkonna reguleerivate asutustega. CIPA eesmärk on edendada intellektuaalomandiõigust ja selle valdkonna elukutseid.

Kaubamärgivolinike Ühing (ITMA, Institute of Trade Mark Attorneys) esindab terve Ühendkuningriigi kaubamärgivolinikke. Ühingu ülesanneteks on läbivõtmise pidamine valitsuse, ühingu sõltumatu reguleeriva asutuse (IPReg) ja teiste organisatsioonidega ning lobitöö. Ühing korraldab kaubamärgivolinikele täiendõpet ja koolitusi ning edendab kaubamärgivoliniku elukutset ja intellektuaalomandiõigust.

Intellektuaalomandi Regulaatiivkomisjon (IPReg, Intellectual Property Regulation Board) tegeleb kõigi reguleerivate ja distsiplinaarküsimustega ning kehtestab ametinõuded kogu Ühendkuningriigi patendi- ja kaubamärgivolinikele ning tagab nende nõuete täitmise ja järelvalve. Komisjon tegutseb avalikkuse huvides ning haldab seaduses ettenähtud registrit patendi- ja kaubamärgivolinikest (nii üksikisikutest kui ka büroodest).

Muud õigusvaldkonna ametid

Šerifikohtu kohtutäiturid (Sheriff officers) ja **sessioonikohtu kohtutäiturid (Messengers-at-arms)** on kohtuametnikud, kes vastutavad dokumentide kättetoimetamise ja kohtuotsuste jõustamise eest Šotimaal. Nii šerifikohtu kui ka sessioonikohtu kohtutäiturid on eraettevõtjate palgal ning saavad oma töö eest tasu, mis on sätestatud teiseste õigusaktidega.

Šotimaa 2007. aasta pankroti ja juriidilise auditi seaduse (*Bankruptcy and Diligence (Scotland) Act 2007*) paragrahvis 60 tühistatakse sessioonikohtu ja šerifikohtu kohtutäiturite ametid ja asendatakse need uue **kohtuametniku (Judicial officer)** ametiga. Kohtuametnikke volitab ülesandeid täitma sessioonikohtu lordpresident, tuginedes Šotimaa uue tsiviilotsuste jõustamise komisjoni (*Scottish Civil Enforcement Commission*) soovitusel.

Teemakohased lingid

[Riigiprokuratuur](#), [Advokaatuur](#), [Šotimaa õigusliit](#), [Šotimaa õiguskeskuste liit](#); [Patendivolinike Ühing](#), [Kaubamärgivolinike Ühing](#), [Intellektuaalomandi Regulaatiivkomisjon](#)

Viimati uuendatud: 10/11/2014

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.